

ЕМИЛИО САЛГАРИ:

СЪКРОВИЩЕТО НА ПАРАГВАЙСКИЯ ПРЕЗИДЕНТЪ

 ИЗДАТЕЛСТВО
КУПОНЪ
№ 5
„КНИГА“

Да се страхуват, че балонът ще попадне въ мѣстност, която ще се окаже неудобна за спускане, — не трѣбваше: сега балонът се носѣше надъ безкрайна равнина, покрита съ буйна растителност. Това бѣше полета или пампаситѣ на северна Патагония, — степи, които се предѣлжаваха на хиляди километри.

— Диего! Спасението е близко! — завика Кардозо, който вече нѣмаше какво да прави следъ свършване на всички баласти, които му бѣше поръчанъ да изхвърля. — Хора! Тѣ ще ни помогнатъ!

— Кжде! Кжде! — забърза морякътъ.

Като погледна къмъ посоченото отъ момчето мѣсто, той поблѣднѣ и не можа да се удържи отъ съблазнѣта да произнесе свирепо проклятие, което обхващаше и живи, и мъртви.

— Хора? Хубави хора! — възмути се морякътъ. — Нима не виждашъ? Ти си получилъ кокоша слѣпота, старче! Отлично виждамъ. Ездятъ коне. Забележали ни сж, вѣроятно, и идатъ на помощ. Цѣлъ отредъ. Петдесетъ, може шестдесетъ души.

— Карамба! Отлично виждамъ, че препускатъ къмъ насъ, или по-вѣрно напрѣко на пѣтя ни... Но само това не сж хора, а патагонци. Звѣрове, на които по свирепостъ ще отстъпи и ягуара. Хвърляй, хвърляй баласти! Може би ще видятъ, че се качваме и ще изоставятъ преследването.

— Баласти? Какъвъ баласти? — се обади очудено Кардозо.

— Хвърляй, хвърляй нѣщо...

И докато момчето се оглеждаше нерешително, търсейки какво би могло безъ загуба да хвърли отъ почти докосващата земята гандола на умирающия балонъ, Диего самъ му дойде на помощ: той грабна единъ сандѣкъ съ провизии и го изхвърли. Сетне другъ. Сандѣцитѣ падайки съ глухъ трѣсъкъ, се разбиваха като черупки на яйца, а съдържанието имъ въ пѣленъ безпорядѣкъ се разпилѣваше по тревата. Балонътъ значително се повдигна нагоре и то тѣкмо на време: преследвачитѣ му, препускайки съ всички сили прекрасно охранени коне се подадоха отъ храститѣ заобикалящи полянката и тичаха презъ глава къмъ балона съ нечовѣшки викове, при звука на които пълзваха мравки по кожата, размахвайки дълги копия и още нѣщо, каквото никога преди не бѣше виждалъ Кардозо.

И наистина, най-близкиятъ конникъ съ невѣроятна сила запрати къмъ балона три камѣка, свързани съ въже. Камѣнитѣ, премѣтайки се въ въздуха съ злоеши свирене, долѣтѣха до балона и обвиха едно отъ въжетата на мрежата, и едва не разбиха главата на навреме отдръпналия се Диего.

— Това е болъ! Хвърляй, хвърляй Кардозо! Хвърляй тази бѣчвичка...

Кардозо, изплашенъ отъ сериозния тонъ на Диего, хвана доста тежката бѣчвичка, въ която бѣше водата имъ и я премѣтна презъ края на коша. Падането на бѣчвичката предизвика ново повдигане на балона на значителна височина и тѣй като тамъ духаше много силенъ вѣтрѣ, то индийцитѣ почнаха значително да изоставатъ. Това не имъ хареса. Въ въздуха засвириха десетки „болове“, но тѣ не можеха вече да достигнатъ балона. Тогава тамъ, долу, се започна безреденъ, откъслеченъ и суетливъ трѣсъкъ отъ бързо изпращанитѣ нагоре изстрели.

Индийцитѣ припорваха конетѣ си и се стараеха да наваксамъ спечеленото отъ балона разстояние. Нѣколко мига изглеждаше, че това нѣма да имъ се удаде. Но дали вѣтрѣтъ утихна или конетѣ, разпръснати отъ тичането, удвоиха силитѣ си, — тѣй или иначе, но следъ петъ минути индийцитѣ бѣха не само до балона, даже го заминаваха, и оглушителниятъ имъ вой, викъ на тържество свирене и изстрели — всичко това показваше, че сега тѣ разчитатъ на сигурна плячка.

Диего хвана пушката си, Кардозо последва примѣра му и два куршума намѣриха жертвитѣ си въ редоветѣ на индийцитѣ, сега двама преследвача станаха по-малко. Но това не спрѣ останалитѣ индийци нито за мигъ... Тѣ протѣгаха рѣце да хванатъ влечащия се по земята край на въжето...

Балонътъ слизаше къмъ земята и пасажеритѣ му бѣха заобиколени отъ врагове, не знаещи какво нѣщо е пощада...

VI

На земята

— Тѣ веднага ще ни убиятъ! — извика Кардозо, изпращайки куршумъ следъ куршумъ въ редоветѣ на стеклитѣ се отъ всички страни индийци.

— Трѣбва на всѣка цена да се избѣга отъ тѣхъ! — избѣбра Калдеронъ. — Да отрежемъ въжетата, съ които е заловенъ коша...

Диего се огледа. Помощъ нѣма отъ де да се чака. И наистина, очакваше ги гибелъ, която може би само щеше да се отсрочи като се отреже коша и тѣ отлѣтѣтъ по-нататѣкъ... Но, може би пѣкъ индийцитѣ да останатъ много назадъ...

Като дива котка се нахвърли Диего да рѣже въжетата съ ножа си.

Хръцъ — хръцъ! Хръцъ — хръцъ!

Кошътъ висѣше сега само на четири или петъ въжета. Кардозо се бѣше вече покатерилъ нагоре и тамъ се бѣше закрепилъ. Сеньоръ Калдеронъ последва примера му. Като отрѣза още две въжета, Диего едва не падна, изсипвайки се отъ внезапно обърналия се кошъ, но на време се хвана за единъ край. Сега, още единъ ударъ съ ножа! Хръцъ! Хръцъ!

Изведнажъ балонътъ литна като откъснала се отъ тетивата стреля и се понесе къмъ небето: кошътъ тежащъ стотина килограма се свали върху главитѣ на индийцитѣ и падането му произведе срѣдъ тѣхъ такова експлодиране, каквото би произвела падаща, но още не експлодирала бомба.

Конетѣ на индийцитѣ се разбѣгаха на всички страни, изправейки се на задни крака, като хвърляха и тѣчеха коницитѣ; индийцитѣ се блѣскаха единъ другъ, забъркано тичаха по долината, стреляха и крещѣха...

А балонътъ, освободенъ отъ коша, отлиташе все по-нагоре и по-нагоре и скоро се скри въ облацитѣ.

Изминаха около единъ часъ, — той започна пакъ да се приближава къмъ земята, но преследвачитѣ го индийци не се виждаха по цѣлото пространство, което обхващаше погледа: индийцитѣ по всѣка вѣроятностъ бѣха далечъ на десетъ, а може би и двадесетъ или тридесетъ километра.

Сега вече падането на балона не можеше да се отсрочи съ нищо: нито баласти, нито припаси, нито кошъ, аеронавитѣ нѣмаха нищо, което би могло да се пожертвува, освенъ оржжието. А да жертвуватъ оржжието въ този дивъ край, бѣше чистъ абсурдъ защото човѣкъ, не въоръженъ отъ главата до краката въ Патагония е обреченъ на сигурна гибелъ. Впрочемъ, и да пожертвуватъ оржжието, аеронавитѣ пакъ не биха могли да избѣгнатъ падането на земята: въ балона не бѣше останалъ почти никакъвъ газъ, и той би могълъ оставяйки се на вѣтъра, да измине още нѣколко километра, носейки одного отъ тѣхъ, но да носи трима души, тежащи повече отъ сто килограма, — му бѣше съвсемъ не по силитѣ.

Аеронавитѣ съзнаваха това и бѣха готови да напуснатъ въздушния си конь.

— Когато се докоснемъ до земята, — трѣбваше изведнажъ да скачаме всички! — каза морякътъ.

Слѣдитѣ утвърдително кимнаха съ глави. Тѣ разбираха, че единъ мигъ закъснение въ скачането би могло да има за нѣкого твърде печални послѣдствия.

— Чакайте команда! Азъ ще извикамъ, — казва (Слѣдва)

КОСЬО ДЪЛГОНОСЬО И ФРОСА ДЪЛГОКОСА

ВЕСЕЛА ПОВЕСТЬ ЗА ДЕЦА

отъ КАЛИНА МАЛИНА

Илюстриралъ АСЕНЪ ПОПОВЪ

Колко бѣше смѣшна Мица като тичаше съ скжия товаръ на гърба си! Земята се тресѣше подъ нозетѣ ѝ и малкиятъ Мижлинь трѣбваше да се държи здраво о полата на девойката, за да не изхвъркне като топка.

А Фроса, рменна като залѣза, синеока като небето, златокоса като пухкавитѣ облаци, обогрени отъ слънцето, разявяше като пелерина своята буйна дълга коса.

На морския брѣгъ девойката скочи бързо, остави Мижлинь на земята и се наведе да търси нѣщо въ пѣсѣка. Скоро намѣри една кржгла мидена черупка и я приближи до ухото си. Полека лека лицето ѝ ставаше все по-усмихнато, хубавитѣ ѝ очи заблестѣха, сякашъ бѣха звездите на небе. Тя пѣхна въ ржцетѣ на джуджето мидената черупка и като каза кротко: „Мицо, почакай ме малко!“, спусна се да тича къмъ е. но голѣмо, клонесто дърво, единствено въ цѣлото крайбрѣжие.

Каква бѣше изненадата на Мижлинь, когато приближи любопитно черупката до своето малко ушенце! Нѣкаква неземна музика се носѣше отъ тази малка мида. Десетина цигулки пѣха. Изведнажъ той чу ясно единъ нѣженъ гласъ, който пиеше:

— Тази ли е дългокосата хубавица, която търси своя обиченъ братъ?

Цигулкитѣ изпѣха: „Да това е Фроса Дългокосата, сестрата на Косьо Дългокосия.“

Гласътъ попита: „Тази ли е девойката, която прилича на принцеса Вирондила по хубостъ и по мѣдростъ?“

Цигулкитѣ изпѣха: „Да тази е тя, хубавата и мѣдрата!“

Гласътъ пакъ попита: „Тази ли е девойката, която обича съ еднаква нѣжностъ всички, и животнитѣ, и птицитѣ, и цвѣтята?“

Цигулкитѣ изпѣха: „Да, тази е любимата на цѣлата гора!“

Гласътъ продължаваше: „Тази ли е послушната дѣщеря?“

Този пѣтъ цигулкитѣ замълчаха. Само една цигулчица тихо като комарче извири: „Тя е послушна и мила, но малко е самостоятелна и независима и съвсемъ малко своенравна. Това голѣмъ недостатѣкъ ли е? Ако премине границата на приличието, ще стане като братъ си вироглава немирница, а ако този недостатѣкъ се изкорени, тя ще заприлича съвсемъ на принцеса Вирондила, едно чудно хубаво цвѣтче.“

Гласътъ пакъ попита: „Да отворимъ ли портитѣ, да приемемъ ли въ двореца си хубавицата? Ще бжде ли достойна майка на народа?“

Цигулкитѣ изпѣха въ сѣзвучие: „Да, да!“

Тогава Мижлинь чу, другъ съвсемъ детски гласъ. Той звѣнѣше като сребърно звѣнче. „О, дълбокоучена принцеса Вирондила, огведи твоята достойна сестрица Фроса тамъ, дето ще намѣри тя своя братъ, а следъ това покажи ѝ пѣтя къмъ щастието.“

Веднага цигулкитѣ засвириха тържествено маршъ.

Дълго слуша Мижлинь веселата музика, която се носѣше отъ мидената черупка и следаше на тамъ, на кждето се бѣ изгубила Фроса. Мечката бѣ легнала до него и дѣхаше право въ лицето му. Нощта полека лека се спускаше. Морскитѣ вълни ставаха все по-голѣми.

Изведнажъ нѣкакъвъ непонятенъ шумъ заглуши нѣжната музика, която излизаше отъ мидената черупка. Сякашъ цѣла войска бѣ нахлула на брѣга. Мица се изправи на крака, озърна се безтокойно и нададе радостенъ зикъ. Предъ нея сѣдеше господарѣтъ ѝ съ своитѣ десетъ хрътки. Тѣ се плѣзгаха съ шумъ по пѣсѣка, душеха внимателно и щомъ уловиха стѣпкитѣ на девойката, спуснаха се като стрела къмъ самотното дърво, отдето издадоха друженъ лай. Звездоброецѣтъ изгича следъ тѣхъ.

Скоро той се върна. Въ пригрьдкитѣ си тържеше една голѣма бѣла птица съ повиснали криле. Тѣкмо въ тоя мигъ луната изкочи на небето. И Мижлинь ясно видѣ, че тази птица бѣ шъркелъ, че този шъркелъ гледа сжщо като човѣкъ, че очитѣ му сж тѣжни и въ тѣхъ се чете разкаяние и доброта.

И разбра малкиятъ смѣшникъ, че пророческитѣ думи на Силка започватъ да се бждатъ.

Съ каква нѣжностъ привѣрзваше бащата ранитѣ на своя синъ! Той разкъса дрехитѣ си за превръзки.

— За тази целъ много по-добре биха станали тѣнkitѣ рокли на Фроса, — помисли си Мижлинь; — но де е тя сега, за да се радва на своя преобразенъ братъ?

И той залепи пакъ мидената черупка на ушенцето си.

— Остани още малко тукъ, — молѣше се нѣкой.

— Не, не мога, — отвръщаше нѣжния гласъ на Фроса, бързамъ да ида при братъ си и при татко. Тѣ се нуждаятъ отъ менъ.

— Тогава азъ ще дойда утре у васъ, хубавице, за да поискамъ ржката ти.

Мижлинь не чу, какво отвърна Фроса, защото нейнитѣ живи детски стѣпки заглушиха гласа ѝ.

Следъ малко Фроса прегърна ранения шъркелъ и се качи заедно съ него на мечката. Съ другата си ржка пое Мижлинь шъркелѣтъ съ човѣшкитѣ очи и Мижлинь смѣшникътъ се погледнаха любопитно единъ другъ.

Епилогъ

Съ помощта на баща си Косьо Дългоносъ се освободи отъ своята унизителна за човѣшкото му достоинство перуша на. Докато бѣше шъркелъ, а това трѣя само единъ денъ, той разбра, че птицитѣ и животнитѣ иматъ свой собственъ животъ, страдатъ и се радватъ като хората. И отъ този денъ дивитѣ патици, катеричкитѣ и всички горски обитатели станаха негови най-довѣрени приятели.

И чудно нѣщо! Преголѣмиятъ му носъ, който имаше обичай да се вре де трѣбва и де не трѣбва, започна сега да се оформява въ приличенъ малко възголѣмичѣкъ носъ. И Косьо ставаше отъ денъ на денъ едно наистина хубаво момче. Въ чернитѣ му очи блестѣше голѣма любознателност. Косьо научи бързо да четѣ и по цѣли часове прекарваше сега надъ дебелитѣ книги на баща си. А тѣ му дадоха много знания. Благодаренъ е на тѣхъ въ деня на Фросината сватба Косьо плѣсна предъ гоститѣ съ своя умъ на изобретател. Отъ мѣничката мидена черупка, за която Фроса му разказва, той приготви нѣщо подобно на днешното радио. И гоститѣ останаха много доволни отъ това изобретение, защото можаха да чуятъ най-хубавитѣ птичи хорове въ честъ на Фроса. Особено се хареса хора на славецѣтата.

Случи се тѣй че стариятъ Селектбир конвиртопзонтагдирманенткимижлиньчу хора на мечкитѣ, дирижиранъ отъ вѣнната Мица. То бѣше нѣщо нечувано до тогава; ленивецѣтъ се смѣ до сълзи. Смѣхътъ му непремѣна дори, когато всички гости начело съ домакина и дветѣ му деца излѣзоха да порещнатъ хубавия принцъ, синѣтъ на морския царь.

Планътъ за посрещането изработи Косьо. За да възнагради седемтѣ кротки джуджета заради мжжитѣ, които имъ бѣ причитилъ нѣкогъ, той ги нареди на първо мѣсто съ укеи въ ржка. „Но тѣй като голѣмитѣ лилии, рози и циклами закриваха съвсемъ лицата и брадичкитѣ на джуджетата, принцѣтъ омисли, че това сж седемъ великолепни сакитѣ съ цвѣтя. Но когато Мижлинь се отдѣли отъ срѣдата на редицата и започна съ тѣмъния си гласецъ своята прочувствена речъ, върху хубавото лице на принца цѣвна чудна усмивка. И така щастливо усмихнатъ той погледна Фроса.“

Тогава мѣничката Силка, най-учената ржка въ свѣта, която напразно се дигаше на прѣсти, за да бжде забелязана отъ младоженцитѣ, докато принцѣтъ се любоваше на Фроса, успѣ да се покатери по дрехитѣ му чакъ до главата и като погледличка ухото му, каза: „Нейно Величество царица Миррила ви поздравява за сватбата и ви пожелава мѣдростъ и щастие. Мѣдростѣта за народа ви, а щастие то за васъ, мои мили деца!“

КРАЙ

И абонати и читатели на „ПЖТЕКА“, които си купуватъ вестника отъ буткитѣ,

ЩЕ ПОЛУЧАТЪ ВСИЧКИ ПРЕМИИ

обещани отъ „ВЕСТНИКЪ ЗА ЮНОШИ“. Чететекупона, печатенъ въбр. 12 стр. 6 и направете веднага потребителотъ! Абонатитѣ да изпратятъ абонамента си въ пощенски марки до редакцията, бул. Царица Йоанна 29, или да го преведатъ по пощенска чекова смѣтка 13281